Дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САҺА ОЛОХ

Хаһыат 1931 сыл алтыныһы ыйтан тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААҔЫ РАЙКОМУН УОННА ҮЛЭҺИТТЭР ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААҔЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

№ 22 (4912) | 1977 сыл. Олуннуу 19 күнэ СУББОТА | Сыаната 2 харчы

Муус устар 16 күнүгэр— КОММУНИСТИЧЕСКАЙ СУБУОТУННЬУК!

Москвичтар инициативалара

Москва бастыҥ предприятиеларын коллективтара коммунистическай субуотуннуугу быйыл муус устар 16 күнүгэр ыытарга эттилэр. Ити субуотуннуун В. И. Ленин төрөөбүтэ 107 сылыгар уонна Улуу Октябрь 60 сылыгар ананар.

Үгүс предприятиеларга буолбут митиннэргэ субуотуннуун быһаччы программата бигэргэтиллибэт. И. А. Лихачев аатынан автозавод коллектива нэмчилэммит сырьеҕан уонна матырыйаалларыттан үрдүк өҥөрүмтуолаахтык үлэлиргэ соруктанна. Субуотуннуун күн үлэлэммит харчыны барытын онус пятилетка фондугар бизэргэ быһаарылынна. ССТА.

ССКП РАЙКОМУН АЛТЫС ПЛЕНУМУН ТУҺУНАН

Информационнай митиннэрии

1977 сыл олуннуу 17 күнүгэр ССКП оройуоннаағы комитетын пленума буолла.

Пленум «Киргизия партийнай тэрилтэлэрин партияҕа ылыыга уонна ССКП чилиэннэригэр кандидаттары икки ыйга үлэлэрин туһунан ССКП Киин Комитетын ууруугун олохтоһуутун партийнай тэрилтэ соруктарын туһунан» ССКП райкомун бастакы секретара таб. Листиков И. П. дакылаатын иҥэн дьүүллэстэ. Бу боппуруоска кэпсэтиигэ тыл эттилэр: тт. Дмитриев Н. С. — ССКП райкомун бюротун чилиэнэ, Эрилик Эристиин аатынан совхоз парткомун секретара, Пермякова В. П. — оройуоннаағы партийнай тэрилтэ ревизионнай комиссиятын председателэ, Оконешников М. С. — ССКП райкомун чилиэнэ, Карл Маркс аатынан совхоз парткомун секретара, Сефронов Н. С. — Субуруускай алтыһыс оҥоһуу Сылгынаағы отделениетын партийнай тэрилтэтин секретара, Тоскин Т. Т. — ССКП райкомун бюротун чилиэнэ, ЛКСМС райкомун бастакы секретара, Мартьянов М. М. — Эрилик Эристиин аатынан совхоз Халдаардаағы отделениетын партийнай тэрилтэтин секретара.

Пленум «Киргизия партийнай тэрилтэлэрин партияҕа ылыыга уонна ССКП чилиэннэригэр кандидаттары» икки ыйга үлэлэрин туһунан ССКП КК уруаағын халбаҥнаабат салаалтаҕа уонна толоруута сөп түбэһиннэ ССКП XXV съезһин көрдөбүллэрин, Киин Комитет бу үрдүнэн олохтоох киллэригэ партийнай тэрилтэлэргэ чөпчү соруктар туруорар уураағы ылыммыта.

ССКП райкомун пленумун «Идеологическай үлэҕэ кэлимник сылҕаһыы туһунан ССКП XXV съезһин көрдөбүллэриҥэн сибээстэн оройуон партийнай тэрилтэлэрин соруктарын туһунан» боппуруоһу көрдө. Дакылаады ССКП райкомун иккис секретара таб. Оконешников М. Е. оҥордо.

Дьокуускай сүнньүнэн кэпсэтиигэ тыл эттилэр: тт. Васильев Г. Е. — ССКП райкомун чилиэнэ, Карл Маркс аатынан совхоз директора, Иванов Ф. Н. — ССКП райкомун чилиэнэ, «Сельхозтехника» хамсаһыҥын шофера, Ефимов Е. Е. — ССКП райкомун чилиэнэ, Орбуускай аатынан совхоз парткомун секретара, Слепцов А. И. — ССКП райкомун чилиэнэ, райсовет исполкомун иҥэ дьыалалар отделын начальнига, Ефимов А. П. — ССКП райкомун чилиэнэ, Карл Маркс аатынан совхоз Болугурдаағы отделениетын оройуоннаағы Культура дьиэтин директорынаан, Никитина М. А. — сибээс үзелин начальнига, Дьячковский С. Н. — ССКП райкомун чилиэнэ, райсовет исполкомун ветеринарнай управлениетын начальнига, Чечебутов Д. П. — ССКП райкомун чилиэнэ, райсовет исполкомун иҥэ-көрүү управлениетын начальнига Д. В. — эмтиир-санитарнай хамсаһыҥ кылаабынай врачын солбуйааччы, Чечебутов Д. П. — ССКП райкомун чилиэнэ, райсовет исполкомун иҥэ-көрүү управлениетын начальнига, Никифоров А. А. — райсовет исполкомун инструктора.

Пленум дьүүллэһиилиһиттэ боппуруоска туһаанныах уураағы ылыммыта.

ССКП райкомун пленумун үлэтигэр партия үөһээлэстээҕи комитетын представителэ таб. Охлопков Ф. Г. кыттыыны ылла.

Киин ССКП райкомун алтыс пленумун бэйэтин үлэтин бүтэрдэ.

БҮТҮН СОЮЗТААҔЫ КУОТАЛАҺЫЫ КЫАЙЫЫЛААХТАРА

ССКП Киин Комитета, ССРС Министрдэрин Совета, Профессиональнай Союзтар Бүтүн Союзтаағы Киин Советтара уонна ЫБСЛКС Киин Комитета 1976 сылга иҥэрэ хаһаайыстыбатын сайыннарыы былаанныырын ситиһиилээхтик толоруор уонна производство кодьүүһүн үрдэтэр иһин союзнай, автономнай республикаҕытыгар, краайдар, үөбэлэстэр, национальнай уокуруктар, куораттар, оройуоннар, предприятиелэр коллективтара, хамсаһыҥтар, тутуулар, научнай-чинчийэр уонна да атыы тэрилтэлэр, учреждениелэр, колхоздар, совхоздар, агропромышленнай предприятиелэр, хаһаайыстыбалар икки ардыларынааҕы уонна да атыы тыа хаһаайыстыбатын предприятиелэрэ уонна тэрилтэлэрэ кыайыылаахтарынан быһаарылыннылар уонна ССКП Киин Комитетын, ССРС Министрдэрин Советын, Бүтүн Союзтаағы социалистическай куоталаһыыларын түмүгүн көрдүүр иҥэнэ туһааннаах уураағы ылыммыттар.

Кыайыылаахтарынан какка союзнай, автономнай республикалар, краайдар уонна үөбэлэстэр, 100 куораттар уонна куораттардааҕы оройуоннар, 280 тыа, сириэҥэ оройуоннар уонна национальнай уокуруктар, 1560 предприятиелэр, коллективтар, производственнай хамсаһыҥтар, тутуулар, научнай-чинчийэр учреждениелэр, колхоздар, совхоздар, хаһаайыстыбалар икки ардыларынааҕы уонна да атыы тыа хаһаайыстыбатын предприятиелэрэ уонна тэрилтэлэрэ кыайыылаахтарынан быһаарылыннылар уонна ССКП Киин Комитетын, ССРС Министрдэрин Советын, ПСБСКС уонна ЫБСЛКС Киин Комитетын көҥөрүллэ сылдьар Кыһыл знамяларынан наҕараадаланнылар.

ССКП Киин Комитета, ССРС Министрдэрин Совета, ПСБСКС уонна ЫБСЛКС Киин Комитета кыайыылаахтары иитиҥник эҕэрдэлээтилэр уонна рабочайдар, колхозтаахтар, инженерэй-технический уонна научнай үлэһиттэр, норуот хаһаайыстыбатын барыы үлэһиттэрэ производство кодьүүһүн үрдэтэр, онус пятилетка сорудахтарын ситиһиилээхтик толоруор иһин норуот бүтүүҥүн социалистическай куоталаһыытын иккис кэнгиниктэрэ, Улуу Октябрь 60 сылын үлэҕэ саҥа ситиһиилэриҥэн балыстыахтарэ диэн эрэнэллэрин биллэрдилэр.

ССТА.

УЛУУ ОКТЯБРЬ 60 СЫЛЫН КӨРСӨ

ТУҺААНАРБЫТ ҮГҮС

Биһиги совхозпут Мэҥэ-Хаҥалас оройуонун Максим Горький аатынан совхозуун кытта социалистическай куоталаһыыга киирсибитэ ыйыллыбыт сыалтар барда. Куоталаһыы 1976 сылааҕы түмүгүн таһаарыыга уонна саҥа үсүлүөбүйэ оҥорсо бэлэмнэниитигэр 10 кэмпилээх делегацияҕа Максим Горький аатынан совхоз киинэр Төҥүлүтэ бара сырытта. Онно сүөһү, хонуу, тутуу, техника үлэлэригэр, түүлээри туттарыыта, экономическай көрөхтээһиннэр, барыта 20 ыарыһахтаах үсүлүөбүйэ быһыытынан бэлэмнэнэ сылдьыбыт.

Уопсай түмүккэ биһиги совхоз хонуу үлэтин барыһын көрүнэригэр, түүлээри, туттарыыта лаппа бэлэмнээбит, 4 баламнаах көрбөйөн бастааттыбыт уонна көҥөрбүт сылдьар Кыһыл знаменылыбыт.

Делегацияны Балыктаах диэн бинир улахан отделениеҕа. Тарат диэн бригээдэҕэ сырытыларэ, бороскуулар уонна цыпленок тутар фермаларын көрдөрдүлэр, коллектив үлэлии кытта билиһиннэрдилэр.

М. Горький аатынан совхозка киһи кэрэхсиирэ туох баарый? Манна племенной үлэҕэ дьарыктаммыттара 20-чэ сыл буолбут, искусственнай сиэмэлэһиини үлэҕэ бүтэһиттэхтик быһаарылыбыт. Ол түмүгэр сүөһүлэрэ бүтүннүү симменталькай бороҕа кубулуйбута бэлэмнэнэ олус кэрэхсэттэ.

Аасыыт сыл түмүгүнэн хас бирдии фуражнай ынахтан 1874 кг үүт ыаммыт уонна государствоҕа туттарбыт сүөһүлэрэн орто ыйааһына 320 кг тэҥнэнит. Быйылгы, кыстыкка ылыммыт эбэһээтэлистибэлэрин үүнэ аһары толорон ыаллар. Бороскуу ыйааһына эбэлээтэрэ түөрт ыйга 71 кг тиэрдибиттэр. Ыанньыксыттар 22—25-тэн ыанньы доильнай аппараатынан ыларга үөрэнэ сылдьыбыттар. Сүөһү күннээҕи ууормата—5 кг от, бурдук отуу комбикорма булкуйан оҥоһуллубут 15 кг кээпсьөрбө.

Сүөҕүттэр-үлэлэригэр олус эпидэтэҕэхтик сыһыаннаһар, режиэми халбаҥа суох тутуһар буоланнар, сүөһүлэр туруктара үчүгэйдэр.

Фермалар барыы кыһыл мунуктарыгар, кулууһуттарыгар көрдөрөн агитация киһиэхэ тардар тыыма тупсарайдык оҥоһуллубут. Ыанньыксыттар, бороскуу көрөччүлэр былааннара, эбэһээтэлистибэлэрэ уонна толоруулара күүҥэн, ыйыһан, кварталыһан тута таһаарыллан иһэллэр эбит. Онон сүөҕүттэр үлэлэрин түмүгүн чөпчү билэллэр.

Онус кыллаас пэнниттэн производствоҕа тахсыбыт оҕолору икки сыл толору үөрэтэллэрэ, саҥа оҕолор кэлэн солбуйбуттарын эрэ кэпситтэн, алтыныы ыйга босхолоон ыыталлара биһиэхэ биһирэттэ. Итиниик үгэс комсомол райкомуттан оҕохтоон, халбаҥа суох тутуһуллар буолбут. Бу совхозка кадр боппуруоһа быһаарыллыбыт: отделениелар, бригээдэлэр специалистарын уонна салаа кадрдарын 90-тан тахса бырыһыанара үрдүк үөрэхтээх тыа хаһаайыстыбатын специалистара эбиттэр. Ол иһин отделениеларгa уонна бригээдэлэргэ босхоломмут зоотехниктар штаттарга суох оҥоһуллубуттар, ол оннугар сүөһү бригаадырга зоотехническай үлэҕэ быһаччы дьарыктанара ордук табыгастаах эбит.

Делегация чилиэннэрэ туспаһыт идэлэриттэн хардарыта кэпсэтиһэн опыт атастастылар. Биһиги дьоппорбут ити совхоз үлэтигэр киһи туһаныҕа элбэх баарын ыйдылар.

Юбилейы көрсө ыытыллар күрэхтэһиигэ өссө кэҥэтэргэ оныттан атастаһарга, хардарыта көмөлөсүһэргэ быһаарылынна.

Л. ДЬЯКОНОВ.

Карл Маркс аатынан совхоз делегациятын салайааччыта, рабочионо председателэ.

БАСТЫҢ ҮЛЭЛЭЭХ

Бастыыгаағы эрэнэн предприятиетын кинигэ атыылыыр хаһаҥынытыгар комсомолка Елена Максимова 1976 сыл муус устарын үлэҕэ киирээт, ороҕорпоннаағы боробуукта уонна ыанньыксыттар кытта социалистическай куоталаһыыга киирсибитэ. Сыл түмүгүнэн хаһаҥыны 3306 солк. атыыласпыт, былаанын 146 бырыһыан толорбутун. Онон ороҕорпоннаағы маҥнайгы мастээнньик ылан, матоцикл фондатыттан бириэмиэлэммитэ, райпо уонна райсовет исполкомун Бочуоттуун грамоталарынан наҕараадаламмыта.

Былтаҥын 1977 сыл 1 кварталын былааныын 140—150 бырыһыан толороро диэн ыларбыт.

Ситиһии торуттуун дьоҥҥо наадалаах саҥа кинигэлэри дьон тиэрдэр тута бырабыыллар эйгэ бэрээдэктээх уоппуттара, атыылаһааччыларга сатаан пропагандалыыра буолар. Ыаллыы Муздай уонна Мэҥэ-Хаҥалас Дьабыыл нэһилиэктэригэр, о. д. а. ыраах участокталарга тиэйэ сылдьан атыылыыр. Елена Константиновна сүрүн үлэтин таһынан общественнай үлэҕэ активнайдык кыттар.

А. МОХНАЧЕВСКАЙ.

ССРС МИНИСТРДЭРИН СОВЕТЫГАР

ССРС Министрдэрин Советын түүн тутар 5 күнүнээҕи сүбэтигэ сыныһалаҥ күнүн бэнидиэнньикэ, 1977 сыл олунун түһэр 7 күнүгэр, көҥөрөргө быһаарда.

ССТА.

ССКП оройуоннааҕы комитетын алтыс пленума

Партияҕа ылыыга, эдэр коммунистары иитиигэ — ахсаабат болҕомтону

ССКП райкомун бастакы секретара таб. И. П. ЛИСТИКОВ дакылаатыттан

Билиҥҥи партийнай салайар үлэни сүрүннүүр эрэлэн утумнаахтык үрдэтэ иһиэххэ партийнай тэрилтэлэр ССКП хаачыстыбалаах састаабын тупсарыыга, партия кэккэтин бөҕөргөтүүгэ ыытар үлэлэриттэн быһаччы туттуулаах. Партийнай олох ленинскэй нуормаларын уонна партийнай салалта принциптарын салгыы сайыннарыы, партия кэккэтин хороонун уонна идейнай өттүнэн бөҕөргөтүү боппуруостара ССКП КК алтыһыытааҕы (1964 с.) уонна ол кэнниттэҕи Пленумнарын, ССКП XXIII, XXIV, XXV съездтарын уураахтарыгар быһаарыллыбыттара.

ССКП төрүттээбит В. И. Ленин «Хатыгар-суруйар буолбакка, биһиэхэ партия саҥа чилиэннэрэ дьиэнэх үлэһит ааҕаллар» диэн этиитэ партия кэккэтин хаҥатыыга партийнай тэрилтэлэр үлэлэрин сүрүн сорудаҕынан буолла. Сөторутааҕыта ССКП КК «Киргизия партийнай тэрилтэлэрэ партияҕа ылыыны уонна ССКП чилиэннэригэр кандидаттары иитиигэ үлэлэрин туһунан» уураах ылынна. Бу уураах быһыта төрүттүүлүү саҥатыгар ССКП обкомун IV пленумугар дьүүллэммитэ.

Партия кэккэтэ үүнүүтэ дьаалатын уһунарыллыа суохтааҕын туһунан ленинскэй ыйыыларга олоҕуран, ССКП партийнай кэккэ үүнүүтүн, бөҕөргөтүүтүн быһаарыылаахтык салайар, сүрүннүүр, итиниэхэ научнай дьон сыһыаннаһара хааччыйар. В. И. Ленин биһиэхэ куруутун бастын кылаас ычатын партияҕа буолуохтуу диирэ. Оҥ киһи биһигиэхэ кэлэр кэм партиятыгар быһ, оттон кэлэр кэм ычата гыныа буолар диэн быһаарар этэрэ. Сирдээх кэрэһэтэрбин уонна партия уураахтарынан халбаҥа суох салайтаран ССКП райкома, маннайгы сүһүөх партийнай тэрилтэлэр партияҕа ылыллааччылар хаачыстыбатынай састааптарын тупсарыыга элбэх өрүттээх тэрийэр, иитэр үлэни ыыталлар. Ол түмүгэр кэнники биэс сылга оройуоҥҥа партияҕа киирбиттэр 70,3 бырыһыаннара рабочай, 29,6 бырыһыаннара норуот хаһаайыстыбатын специалистара, 87,8 бырыһыаннара үрдүк уонна орто үөрэхтээх, 75 бырыһыаннара ычча буолуутта, кинилэр 62,6 бырыһыаннара комсомолга ылыллыылара ситиһилиннэ. Бастыҥ дьону партияҕа ылыы боппуруоһунан балачча утумнаахтык Эрилик Эристиин аатынан совхоз Хоптоҕотооҕу, Сүбүрүүскэй аатынан совхоз Хатылытааҕы, Карл Маркс аатынан совхоз Мугудайдааҕы уонна Болугурдааҕы отделениеларын нааналара, «Сельхозтехника» холбоһугунааҕы, о. д. а. партийнай тэрилтэлэр дьарыктаналлар.

Ол эрээри ССКП КК Киргизия партийнай тэрилтэлэрин үлэлэригэр ылычмыт уураахтар бэлиэтээбит итэҕэстэр биһиги оройуоммутугар эмиэ баалар. Бастатан туран, партияҕа үүнүү уонна ахсаанын оройуон социальнай-экономическай сайдыытын кэскиллэргэ сити дьүөрэлэспэт. Партийнай тэрилтэлэр партия кэккэтин хаҥатыыга ыытар үлэлэрэ элбэх итэҕэстэрдээх. Үүнэр бала баарыҥ үрдүгэн совхозтар сорох отделениеларынааҕы партийнай тэрилтэлэр (Бөлтөкө, Оҕолуун, Бахсы, Хоптоҕо) хас да сыл устата биир да киһини ССКП кэккэтигэр ылбатылар. Оройуоҥҥа кэнники биэс сылга партияҕа ылыллыбыттартан 70,3 бырыһыаннара рабочайдар. Ол үрдүнэн производство туттах участокалар партийнай арага билигин да кыра. Үс совхоз 324 механизатортан ССКП чилиэнэ бааран суоҕа 18 эрэ. Хоптоҕо, Хайахсыт, Бахсы, Кытаанах, Соловьев отделениеларыгар биир да коммунист-механизатор суох. Оттон совхоз 111 суоһуттарын иһигэр 10 эрэ коммунист баар. Тракторыстар, шофердар, сылгыһыттар оройуоннарыгар партиялааҕа бэрт аҕыйах.

Партияҕа үүнүү оройуон киинигэр производственнай тэрилтэлэригэр («Якутколхозстрой» ТМУтар, райпо ҕа, сибээс участогар, тутуу участогар, промкомбинакка, о. д. а.) эмиэ мөлтөх. Комсомолтан партияҕа ылыы бырабыһыана намыһах. Икки агар ылыныыга чилиэннээх оройуоннааҕы комсомольскай тэрилтэ бүтүн сыл устата партияҕа 11 комсомолеһы эрэ рекомендациялаата. ЫБСЛКС райкома бу итэҕэһин үөтэтүүрэ наада.

Партияҕа саҥа ылыллыы хаачыстыбатын састаабын тупсарыыга ССКП райкомун тэрийэр отдела уонна штатым таһынан комиссията, маннайгы сүһүөх партийнай тэрилтэлэр бэйэлэрин үлэлэрин салгыы тупсарар эбээһинэстээхтэр.

Партияҕа ылыыны тэрийии бу коммунистары кытта үлэ саҕаланыыта эрэ. Партийнай тэрилтэлэр ССКП чилиэннэригэр кандидаттары иитиинэн күннэтэ дьарыктаныахтаахтар. Коммунист партийнай докумуону ыла да, эбийэтин олоҕун партияҕа кытта ыкса сибээстиир, ССКП Программатын уонна Устаабын ирдэбиллэрин халбаҥа суох толорор эбээһинэстээх. Хомойуох иһин, итини сороҕор умнан туттуһуллубат чахчылара тахсаллар. Кэнники биэс сылга биһиги оройуоммутугар ССКП чилиэнигэр кандидатынан ылыллыбыттар 9 бырыһыаннара партияттан уһуллуннулар.

ССКП КК Киргизия партийнай тэрилтэлэригэр анаалаах уураахтарга партияҕа ылыыны, үгэс курдук, аһаҕас партийнай мунньахтарга көрөргө сүбэлиир. Бу ССКП кэккэтигэр бастыҥтан бастыҥнар, чахчы достойнайдар эрэ ылыллалларыгар көмөлөһүөҕэ.

Партия XXV съеһа кандидатскай стаж суолтатын үрдэтэр наадалааҕын ыйбыта. Итинэн сибээстээн Л. И. Брежнев партия чилиэнигэр кандидат политическай уонна деловой хаачыстыбаларын, киниэ марксистскай-ленинскэй иитиллиитин бары өттүнэн бэрэбиэркэлээһин наадалааҕын тоһоҕолоон бэлиэтээбитэ. Партийнай тэрилтэлэр, ССКП райкомун аппарата кандидатскай стаж суолтатын үрдэтэргэ кыаллары барытын оҥорор эбээһинэстээхтэр. Биирдиилээн бэсиэдэлэһиилэр, рекомендациялаабыт коммунистар уонна партия ветераннара шефтэһиилэрэ, эдэр коммунистар отчуоттара, информациялара тэриллиэхтээхтэр. ССКП чилиэнигэр кандидат партияҕа киирбит маннайгы күннэриттэн партийнай бүһүү-хатыы иитиллэх оскуолатын барыахтаах.

ССКП чилиэннэригэр кандидаттары кытта үлэни мөлтөтүү түмүгэр сорох партийнай тэрилтэлэргэ (Хатылы, Хоптоҕо) кандидатскай стаж болдьоҕун уһатыы түбэлтэлэрэ таһаарыллаллар. Оттон ССКП КК итини кытаанахтык сэмэлиир. Кандидатскай стаж болдьоҕун уһатыы партияҕа ылыы ыйбыт бүтүүтүгэр тэрийиитин эмиэ тахсар. Бу боппуруоска биһиги сөторутааҕыта ССКП обкомун IV пленумугар сиэрдээхтик кританкаланан турабыт. Инникитин ССКП чилиэнигэр кандидаттары ылыыны ыйы 20 чыыһылатын иннинэ тэрийиини бүтэрүүлээхтик олохтуурбут наада. Өрөҕө ханнык да түбэлтэҕэ, сылыһаны-халтыны оҥоруу тахсыа суоҕа, партияҕа киирээчи сайабылыанньатын деловойдук, сиһилии дьүүллэһэргэ кыахтар үөскүөхтэрэ.

Киин Комитет уһаа этиллибит уураахтара партияҕа саҥа киирээччилэр деловой, идейнай-политическай уонна сиэр-майгы өттүнэн үүнэлэригэр рекомендациялар суолталарын үрдэтэр, рекомендациялааччылар эппиэтинэстэрин улаатыннарар соругу туруорда. Бу боппуруоска биһиэхэ элбэх итэҕэстэр бааллар. Партийнай тэрилтэлэр рекомендациялааччыларга эрэйиллэр көрдөбүлү туруорбаттар, ол иһин кандидат достойнайа суох буолан ССКП чилиэнигэр ылыллыбат түбэлтэтигэр сиэрдээхтик ыйыллыбаттар. Түмүк биир: партийнай тэрилтэлэр рекомендациялар суолталарын үрдэтэллэрэ наада.

Ааспыт сылтан ыла ССКП райкомун иһинэн эдэр коммунистар оскуолалара үлэлиир. Сорох партийнай тэрилтэлэр бу оскуола истээччилэрэ занятиеларга сылдьыыларын хааччыйбаттар. Маны эмиэ бэрээдэктиэххэ.

ССКП райкома, партийнай тэрилтэлэр эдэр коммунистары производствоҕа, общественнай-политическай олоххо активнайдык кыттыннарыыга быһаарыылаахтык үлэлииллэр. Кэнники икки сылга ССКП чилиэннэригэр кандидаттарынан ылыллыбыт 31 киһиттэн 17-тэ олохтоох Сэбиэттэр депутаттара, үгүстэр салайар үлэлэргэ эрэ таһаарыланнылар. Ол эрээри сорох партийнай тэрилтэлэр бу өттүнэн өссө да итэҕэстэрдээхтэр; эдэр коммунистар партийнай мунньахтарга сэдэхтик тыл этэллэр, боппуруостары бэлэмнээһиҥҥэ сэттэ кыттыбаттар, кандидатскай стажтарын айар былааната суох аһараллар.

Партийнай усуйуоһу биримэтигэр төлөөһүн партияҕа материальнай өттүнэн өйөөһүн буоларын таас өттүнэн киин коммунистар партияҕа кытта сибээстэрин күүһүрдүүгэ, тэрилиилээх уонна дисциплиналаах буолууларыгар улахан суолталаах. Ол үрдүнэн биһиги сорох партийнай тэрилтэлэрбитигэр бу боппуруоска итэҕэстэр эмиэ суох буолбатахтар. Бу ордук «Сельхозтехника» холбоһугун, промкомбинат, о. д. а. партийнай тэрилтэлэригэр сыһыаннаах. Партийнай усуйуостары биримэтигэр төлөөбөт, эбэтэр итэҕэс төлүүр коммунистар бааллар. Онон партийнай тэрилтэлэр секретардара итэҕэстэри туоратыахтарын тустаахтар.

ССКП XXIV, XXV съездтарын, партия Киин Комитетын уураахтарынан салайтаран уонна партийнай докумуоннары уларытыы сабыдыалынан кэнники бары оройуоҥҥа партийнай-государственнай дисциплинаны сэргэ бөҕөргөтүүгэ. Ол эрээри ССКП Устаабын көрдөбүллэрин үтүө суобастаахтык толорбот буолуу, партия чилиэннэрин үрдүк аатын түһэн биэрии чахчылара сорох коммунистар өттүлэриттэн таһаарыллан тураллар. Кэнники сылга араас буруйдары оҥорон Сүбүрүүскэй уонна Карл Маркс аатынан совхозтар партийнай тэрилтэлэригэр партияҕа ылыллыбыттар агардарын саҕа ахсааннаах коммунистар ССКП кэккэтиттэн таһаарыллыбыттар, оттон олох-дьаһах комбинатыгар уонна райпоҕа партияттан уһуллубуттар ахсааннара ССКП кэккэтигэр ылыллыбыттардааҕар элбэх. Онон партийнай тэрилтэлэр коммунистар ортолоругар иитэр үлэни күүһүрдэр, кинилэр персональнай дьыалаларын көрүүгэ ордук болҕомтолоохтук сыһыаннаһар соруктаахтар.

Сорох партийнай тэрилтэлэр билигин даҕаны арыгылааһыны уонна алкоголизмы утары мөлтөхтүк охсуһаллар. Инникитин бу боппуруоска баар итэҕэстэри сорунуулаахтык туоратар, чэпчэки олох иһин охсуһууну күүһүрдэр сорук турар.

ССКП КК партийнай мэһэйдэри иитэр суолталарын үрдэтии улахан болҕомтотун уурар. Ол түмүгэр билигин оройуоҥҥа партийнай мэһэйдэри ылбыттара биир сылтан ордук ааспыт коммунистар ахсааннара биллэрдик элбээтэ. Онон партийнай мэһэйдэр суолталарын салгыы үрдэтиигэ кыһамньыбытын күүһүрдүөхтээхпит наада.

Түмүгэр дакылааччыт Листиков И. П. ССКП Киин Комитета «Улуу Октябрьскай социалистическай революция 60 сыла туолуутун туһунан» уураахтаан пропагандалааһыҥҥа уонна олоххо киллэриигэ партийнай тэрилтэлэр соруктарыгар кинилэрэ тохтоото, пленум кыттыылаахтарын сүрүн болҕомтолорун сүһүү кэмигэр тэрээһиннээхтик туһугар таһаарыыга, саасы ыһыыга үгүс гэйдик бэлэмнээһиҥҥэ туһаайда.

ДАКЫЛААТЫ ДЬҮҮЛЛЭҺИИ

Бастакынан тыл эппит Эрилик Эристиин аатынан совхоз парткомун секретара **Н. С. Дмитриев**, совхоз партийнай тэрилтэтэ ычаттар ортолоругар былааннаах үлэни ыытарын, производство бастыҥнарыттан партия кэккэтин хаҥатыыга утумнаахтык үлэлиирин билиһиннэрээт туран, эдэр коммунистары иитиигэ, общественнай үлэҕэ тардыы соруктарыгар тохтоото. Кэнники үс сылга партия кэккэтигэр ылыллыбыттар пропагандистарынан, комсомольскай тэрилтэ секретардарынан үлэлииллэр, народнай хонтуруол группаларыгар, о. д. а. общественнай тэрилтэлэргэ активнайдык көмөлөһөллөр. Партияҕа киирээччилэргэ рекомендацияны биэрээччилэр эппиэтинэстэрин үрдэтиигэ партком ададарыһыгар олоҕуллубут кританканы араатар сөптөөҕүнэн ааҕта. Итинэн салгыы киин Улуу Октябрь 60 сыла туолуутун үлэҕэ үрдүк ситиһиилэрдээх көрсөргө ылыллыбыт эбээһинэстэри толоруу туругар уонна соруктарыгар тохтоото.

Оройуоннааҕы партийнай тэрилтэ ревизионнай комиссиятын председателэ **В. П. Пермякова** партийнай усуйуостары хомуйууга баар итэҕэстэри ырытыыга бэйэтин этиитин анаата. Сүбүрүүскэй аатынан уонна Карл Маркс аатынан совхозтар парткомнара, «Сельхозтехника» холбоһугун, «Якутсельстрой» трест ТМУ-тын, 13 №-дээх СПТУ, Мугудай орто оскуолатын, промкомбинат партийнай тэрилтэлэрэ отчуоттары хойутаан туһараллар. Үгүс түбэлтэлэргэ хомуллубут усуйуос ый иһинэн сберкассаҕа туттарыллыбат, партийнай усуйуоһу хомуйуу туһунан инструкция кэһиллиигэ табыллар. Бу итэҕэстэри туоратыахха наада.

Карл Маркс аатынан совхоз парткомун секретара **М. С. Окоешников** партияҕа үүннэриллибит эдэр ычаттар үөрэнэй, салайар үлэҕэ эрэ таһаарыллалларын, үрдүк, орто үөрэх заведениеларыгар үөрэнэ сылдьалларын туһунан иһитиннэрдэ. Араатар совхоз партийнай тэрилтэтэ ССКП кэккэтин хаҥатыыга үлэтэ ситэтэ суоҕун билинэн туран, бу итэҕэһи туоратыы суолларыгар санаатын атастаста.

Сылаан отделениетынааҕы партийнай тэрилтэ секретара **Н. С. Софронов** киниэ салайар партийнай тэрилтэтэ ССКП чилиэннэригэр кандидаттар отчуоттарын истиигэ, кинилэри идейнай өттүнэн бүһэрыыга-хатарыыга ыытар сорох дьаһалларын туһунан кэпсээтэ.

Итиниэ таһынан пленумҥа тыл эппит ЫБСЛКС райкомун бастакы секретара **Т. Т. Тескин**, Эрилик Эристиин аатынан совхоз Хадаардааҕы отделениетын партийнай тэрилтэтин секретара **М. М. Мартьянов** производство быһаччы үлэлиир комсомолецтары, партия кэккэтигэр үүннэриигэ, кандидатскай стаж суолтатын үрдэтиигэ болҕомтону күүһүрдэргэ этиллэр.

Олунньу 19 күнэ 1977 сыл

ССКП оройуоннааҕы комитетын алтыс пленума

ИДЕОЛОГИЧЕСКАЙ ҮЛЭҔЭ КЭЛИМ СЫҺЫАН ИҺИН

ССКП райкомун секретара таб. М. Е. ПЕРМЯКОВ дакылаатыттан

[illegible]

...баммыт сороҕ сирдэргэ ырааһыйбыт ситэтэ суох. Ити биһиги эрчимнээх үлэһиттэр-хамнаһыттар уонна бэйэ-бэйэлэригэр сыһыан... ... Партиямнар, партийнай тэрилтэлэр ... Сылаасчикаҕы цеховой партийнай тэрилтэ (секретарь Н. С. Софронов) идеологическай боппуруоһу ... Мунньах... Үлэһиттэр политическай уонна экономическай үөрэхтэригэр ... Итиннэ маа... Бахсыта цеховой тэрилтэтэ (секретарь Л. А. Абрамов) бэриэххэ сөп. Манна ылыллар уураахтара туолуулара эмиэ хонтуруолламмат. Анаммыт агитатордар үлэлээбиттэр, кэрдэрэн агитация туругу ... Идейнэй-иитэр үлэни ... Олбуоруннааҕы ... лесопункааҕа, ... комбинатынааҕы партийнай тэрилтэлэр эмиэ көрдөбүл таһымыгар турбатахтар.

Үлэһит маассаны идейнэй ... [illegible]

...на иитии буолар. Коммунистическай обществоҕо саҥа киһитин иитиигэ үлэ коллективтарын оруоллара улахан. Оройуонна эти оттуулэн үлэ баланча ... Интернат-оскуола, А. Т. Кузьмина старшайдаах «Юбилейнай» эдэр-комсомольскай ферма, Н. Е. Яковлев, С. Н. ... салайар уөрүк ... Г. Скрябин директордаах Мугудайдааҕы Культура дьиэтин коллективтара ... Ол гынан баран үлэ коллективтарыгар иитэр-өйдөтөр үлэ ситэтэ суоҕуттан общественнай бэрээдэк туругар ... Холобур, суол учаастага (Н. В. Брызгалов) ... Ити барыта ...

Нэһилиэнньэни барыта ...

Идеологическай үлэ туругар ... [illegible]

...маларыгар бочуоттуур, бэйэлэр матырыйаалларыгар нэһилиэнньэ бары араҥаларыгар тиийэрин табатык учуоттуохтаахтар. Норуот үөрэҕириитин үлэһиттэрэ оҕолору үөрэтиини, иитиини уонна киһилэри үлэҕэ иитиини тупсаран иһиэхтээхтэр.

Үлэһиттэри идейнэй-иитэр үлэҕэ уонна киинэлэр сыһыаннарын тэрийиигэ оройуон 50 культурнай-сырдатар тэрилтэлэрэ, 28 киноустановкалар кинигэ ... Нэһилиэктэр культура дьиэлэрин ... кадрларын бөҕөргөтүү, киинэлэр ... кыһалҕалар ... Нэһилиэнньэни уонна ычыаты иитиигэ айар үлэни ... Ол да иһин оройуоҥҥа айар ... литературнай түмсүү тэриллибиттэр.

Сибээс тэрилтэлэрэ хайдах үлэлииллэриттэн пропаганда уонна агитация оперативноһа, тэрийэр үлэ кэлбүтэ быһаччы тутулуктааҕынан бочоот ... телефон, радио ... Ордук эдэр ычыаты ...

[illegible]

Социалистическай куоталаһыы ... [illegible]

ССКП КК «Улуу Октябрьскай социалистическай революция 60 сылын ...» ... тэрилтэлэрэ ... бүтүннүү күн ...

ТУОХ ТУҺУНАН КЭПСЭТТИЛЭР?

Идеологическай үлэҕэ кэлим сыһыанноһы туһунан ССКП ...сыһын кэрдэбүллэрин олох... ...ларыгар партийнай тэрилтэлэр соруктарын туһунан» боппуруоска дьүүллэһиигэ пленумҥа 10 киһи тыл этэ.

ССКП райкомун чилиэнэ **Е. Е. ...** идеологическай үлэҕэ ... сыһыаннаһыы билигин ... саамай актуальнай ... ... Киин ... бу боппуруоһунан ... эбээһинэстэрин ... ... культурнай-сырдатар ... маныаха ...

...үлэлииллэрин ирдиирэ этэ.

«Сельхозтехника» холбоһугун шофера, ССКП райкомун чилиэнэ **Ф. Н. Иванов** коллектива эйэ-сайаҕа, билии-көрүү, үлэҕэ сыһыан ... билигин көрдөбүлгэ эппиэттиир бастыҥ дьон үгүстэрин иһэттиир туһунан, общественнай бэрээ... ... харыстабыллыгар таһаарбыт оройуон сороҕ тэрилтэлэрин кириитикэлээтэ. Киин ... Улуу Октябрь 60 сылын ... туолар юбилейын үлэҕэ урдук ... көрсөргө туруорбут соруктарын кэпсиир.

Хаһаайыстыбаннай үлэлэр ... түмүктэр ... суоҕуттан ... Субуруускай ... совхоз парткомун секретара **Е. Е. Ефимов.** Ити үлэбитин-хамнаспытын көрүүбүтүгэр, таһаарыылаабыт ... туоратыыга ... Биирдиилээн үлэһиттэр, коллективтар ... куоталаһыыларын, ... экономическай, үөрэнии ... тэрийиигэ таһаарыылаабыт ... агитация көрүүтүгэр ... соруктарга тохтоото.

— Болугур отделениета ... коллективыгар ... огородо, ... отделение управляющайа **А. П. Ефимов.** Маннык сыһыан улахан туһалаа...

...ҕа быһаар. ... ... Арааттар ... хаһаайыстыбалар үлэлэрин экономическай анализтааһын, ... экономистар ... кириитикэлээтэ.

Оройуоннааҕы Культура дьиэтин директора **М. А. Никитина** Мугудайдар ... культура үлэтигэр ... Бу күннэргэ, ... коллектив ... самодеятельность фестивалыгар ...

...иитэ ычат ... Маныаха туһааннаах тэрилтэлэр кыһа ... ролларын эрэйдилэр.

Райсовет исполкомун инструктора **А. А. Сизоев** олохтоох Советтар, партийнай бюролар общественнай тэрилтэлэри салайыыга ситэтэ суох дьарыктаналларын, ол түмүгэр ... кириитикэлээтэ. ... социалистическай куоталаһыыны тэрийиигэ профсоюз местконнарын, рабочкомнарын, райкомнарын салайааччылары ... туруорууга ... ... тэрийиигэ сапааларын этэ.

Поэт Алексей Бродников 60 сааһын туолуутугар

ТУУНДАРА ТОЙУГА

Поэма

Туундара, Туундара,
Туус маҥан Туундара.
Тулабын көрөбүн,
Туймаара соҕобун.
Сир-халлаан сиҥиспит,
Сир-халлаан миҥиспит,
Хайалыын сандаарар,
Хараҕым алаарар.
Чыҥчахай тыаһынан
Чаһылыар салгыппаах,
Бэл хаара туһунан
Бэйэлэй ырыалаах.

«Саҕахтан кустуктаах
Сарылабым кутабын,
Тууспаннаах уот тыыннаах
Тойукпун туойабын.
Туундара соҕотох
Тумара сир диэмэн,
Дьон-сэриэ хоммотох
Дойдута бу диэмэн.
Сүүрбэлии, отуттуу,
Сүүһүнэн кос сири
Эргийэн түүн бултуур
Эр бэрдэ үтүө диэн.

Кынаттаах табаһан
Быттата ойутар,
Кыыс оҕо барахсан
Кыайыыны уһаисар.
Ол курдук буурҕабыр
Оҕолоох ыйыппытым,
Хахсаатталах сатабар
Хатаран биэрбитим.
Ол иһин хоту дьоп
Олус диэн хоһуруттар,
Хаһык да мөһөллөн
Хаайтаран турбаттар.

Сакырыыр дьүөэбил
Сакырыыр уотунан,
Мичиҥнэм эрэбил
Мин эмиэ сууланан.
Ол оннo киис, ворка
Сониьуур уоп эрааһа,
Сиһэхэ күөх кырса
Бэлэхтиир сыдьайы.
Сүөҕөр уот кыһыл
Сайылбат сырбаҥныыр,
Ааһаас таас уот чаҕыл
Ардахтаах тыммахтыыр.
Бу үһүс караайга.
Дьиктиргэнэм иһиттэр.
Бу сирдэох халлаанга
Дьиктилэр үгүстэр.
«Төбөбүн» устаммын
Тоҥкойон өр турдум.
Ардабын туттаммын
Устына дүөһүйдүм.

Тоҥ хаһыа «лиҥкалыны».
Туох эрэ саһаабар.
Хаас курдук маарыннаһы
Хантан бу саҥарар?
Күөх баттах көрөҥүм
Күөрэйэ хотто дуу.
Ахтыбыт көтөрүм
Аймаһан түстэ дуу.
Кырөкүй ыстахха
Кыһытар чарыйым,
Көнсөммөт ыраахха
Көлөһүө дуу, иһи.
Кыталык тулабар
Кыыгырдыы дайда дуу.
Уор куба аттыбар
Уҥкуулээн барда дуу.
Күн сирин көтөрүн
Күйүөрэ кэрэтэсп,
Уоруутүн хотуттүп
Удьустний, сүрэҕим.

Оҥ ол диэбэккэ,
Оҕуммар, мин хоту,
Сааскы иьүөл үрэххэ
Сааламмыт курдугум.
Мөрөҥьбин соһуччу
Мин оннo харбылбын.
Тостубут сомуогун
Туруора сатыыбын.
Олөх да саам суоҕун,
Отой мин умнаммын.
Сүол мйар доҕорбун
Соһутан куттанным.
Күөх баттах көрөҥүм
Күөрэйэ хотто дуу,
Ахтыбыт көтөрүм
Аймаһан түстэ дуу.
Суох, оннук буолбатах,
Сүбү хаар ырыата,
Дьэрэкээн да дайбатах,
Дьэрэлэгэн кыната.

Туундара, Туундара.
Туус маҥан Туундара.
Эҥин дуу, доҕорум.
Эн миэхэ толору.
Туйахтаах дугупуох
Туой буоргаах буолуо дуо?
Хонуктуу олоруох
Хонуулаах үһү дуо?
Отонуох, дьодьоннэх
Оһуура ханнаный?
Сынньалаҥ, күүлэйдэх
Сыһыыта хайдаҕый?
Эбэтэр чараҥын
Сигэрэ ханна баар?
Бэс мастаах чагдатын
Болпэтэ диэн туоҕа баар?
Тутуй бу, сэгэрхэм,
Чуол муода дойдутай?
Халлаана, сирэ диэн
Хайата буоларай?

Эмискэ күот иттар
Эйэлэх кэллилэр,
Күөдэлик ойдулар
Күалахпит — ол, сэгэр.
Айаммыт до айан:
«Ар-ар-мон», омон-мон-ар»
Даллаҥнымы аймаһан
Лара хаан салайар.
Хайа уол кэллэ диэн,
Хон-сабар тиийэммин,
«Аанкын эт, ким этиҥ,
Аһаһыаҥ»,— диэтим мин.
Маннылаттыы маннылайаат,
Маанаҕаан кыыс оҕо.
Иһиттин туттараат,
Имиллэ олордо.
Кырдьыта кыратык
Кыбыста саһаатын,
Мичээрдээх хараҕын
Мин испэр хайҕаатым.
Оһуордаах-дьарҕалаах
Ойуулаах тангаһа,
Сүрэхпин абылаан,
Сүһүөҕүм хамсаата.
Арылы кустуктуу
Аҕырыа симэхтэр.
Хотугу воруоттуу
Хоһоонноох эбиттэр.
Хотугу хаар курдук,
Саһаата ыраахтаан,
Хотугу күн курдук,
Сүрэҕэ сылаһыан.
Мин турар тудабар
Тымныыны сылытта,
Мин уйан дууһабар
Тымтыты уматта.
Сүрэхтээх-быарбыһан
Сүр күүскэ тантаатым,
Ыпсаҕай тылбынан
Ыллыахпын саһаатым.
Балысхан байхалым
Салкымарын диэкиттэн,
Ким оҕо харбатан
Кэлдэҕэй, сэгэрчээн?
Гиитэр ыллыҥ муостар,
Бэйэлэх костор дуу,
Ырыы тыа мастара,
Адаарыс гынна дуу?
Туох даттаах омунай
Туундара сырыыта,
Бэр эрэ, Омуочай
Бөҕүнэ быһыыта.
Хата, буот, табалар
Хантаһан кэллилэр,
Иьуоҕуһут уолаттар
Иьургуулаах эбиттэр.
Гордох дьиэҕэ киирбиппит
Тон-толору кинһилээх,
Сэнээрэн кэпсэтиспит
Сэнэх, кырдьаҕас дьэҥэлэх.

Ыраах дойду оҕотун
Ырыҥалаан бил диэммин,
Бу хоту сир олоҕун
Бука ыһыт, кэпсиим мин:
— Сэттэлээх да саҕаспыттан
Сигэрхэм, мин бултуурум,
Тордоҕум да ааныттан
Тоҥууну мин тоҥуурум.

Туойүгэр үстүү күннээх
Түөрт уоннуу сайылы, мин,
Бултуурум баар үөрүүлээх
Бу мин бэркинэм иһин
Очуостан оро көтүөх
Оҕо хотой бэрдиппин,
Оҕошьор кинһи үөрүөх.
Оабоҕор эргичигинир.
Туундара ыраас хаарын
Туналы ыспыт баттаҕар,
Мин көрбөтөх халлааным
Мичээрдиирэ хараҕар.
Муустаах буурҕа мускуйан
Муостуйбут ыллыләрэ.
Айылҕаттан соруйан
Аһаммытын кэпсиирэ.
Хоһуун булчут тылыттан
Хоту сир арылыыта,
Сайаабар дьиэ таһыттан
Сайыла сырбас гынна.

Кылбаҥнаан аһар курдук
Кырымахтаах кырсата
Таспытыгар баар курдук
«Таҥаратын табата».
Хайыһардаах бурҕатан
Хайалартан түһэрэ.
Уучаҕынан харбатан
Ууну тоҕо түлэрэ,
Арыт кыыл уу-тумарын
Аргыстаһан тахсара,
Бэрдэҥкэнэн сымсатын
Бэркинэтэ ытара.
Арыт хаарга умсаахтыыр
«Анаҕаһын-анаҕас»,
Буурҕаны утарбахтыыр
Буойун курдук кырдьаҕас.
Хаар—кыталык түүгүнэн
Хара сири бүрүйэр,
Туллук хойуу үөрүнэн
Туундара оруҥүйэр.
Кыычырҕыыр хаарын тыаһа
Кырыымпаҕа маарыннаах,
Кылыһахтаах куолаһа
Кыҥкыра уратылаах.
Ыһыллэргэ дылы гынар
Ийэ дойду саҥата.
Хоробуоттуу луоратар
Хоту сир муусуката.
«Хоһуун дьоп кутаалларын
Хоту күүскэ оттоллор.
Кыымнар халлаан алгаарын
Хайа салаан тохтоллор.»
Ол саххa таһырдьаттан
Одуулаһа турааммын.
Кэмүс кыым буолан тахсан
Кэтүөхпүн баҕарабын.
Хоһоонум хоту баран
Хоһуун дьоҥҥо малдыыттаа,
Табаһыттыын бииргэ сылдьан
Тахсар күнү уруйдаа!

А. БРОДНИКОВ.

Черкэй—Чурапчы.

Уон оҕону улаатыннарда

Анастасия Михайловна ыкки кыра оҕолоох Е. П. Максимовка кэргэн тахсыбыта. Кини кыракый Машаны уонна Гошаны, төрөөбүт ийэ курдук, аламаҕайдык көрөн-истэн улаатынарбыта. Кэргэнинэн Максимовтар утуу-субуу аҕыс оҕоломмуттара. Аҕалара Егор Петрович олох оҕолор ийэлэрин көрүүлэригэр хаалбыттара.

Анастасия Михайловна улахан кыһаһа уонна оҕолоруттан саамай улаханнара Маналыын көмөлөөн, төҕүс оҕону улаатыныардылар. Ол оҕолортон биллигин элтата үлэһит буолла. Улахан уол Егор Егорович Максимов үрдүк үөрэҕи бүтэрэн, атын оройуоҥҥа учууталлыыр. Бу мах оҕолоруун биир уратылара—бары үөрэҕи ылыллар, улахаттар барыта олус быллаҕына бүтэрдилэр.

Дуня—бастын маанылыкпат, дьоҕурдаах спортсменка. Улаханүлэлии үрдүк үөрэххэ киирэргэ пьанырдаахтык бэлэмнэнэр. Иккп Миша армияттан сулууспалаан кэлэн баран, совхозка үлэлиилэр. Оттон Сеня—тракторист, этиллэрин курдук, отделение тутаах үлэһит. Биир Коля армияҕа сулууспалыыр. иккис Коля—фермаҕа от тиэйээччи. Икки кыра—Паша уонна Никифор Чурапчытаабы оҕо спортивнай оскуолатыгар ситиһиилээхтик үөрэнэллэр. Кииплэр дуобатынан үлүһүйэллэр, спорт маастарыгар кандидат С. И. Жирковка эрчилдэллэр. Оттон саамай улахан эдьиийдэрэ Мария Егоровна—медицинскэй сиистэрэ.

Онон бу Максимовтар норуот хөһээйыстыбатыгар сэттэ үлэһитгэ биэрдилэр.

И. ПЕТРОВА.

Усунуоһу толору хомуйуохха

Маннык иннэ бырчуттар уонна бэлыхсыттар обществоларын чилиэннэрэ сыллааҕы усунуоларын эрдэ, сыл саҥатыгар толуур бэрээдэктэрэ олохтоохтор Иһи сиэнэ уонна ону сэһэн бырчуттар бүлүү сиэнэ ыччат бүлүкээллэрыгар ыһыах биэрииэ. Ону таһынан общество хаһаайыннарын учуоттаахын, райсовет исполкомун ис дьыалабын отдела даҕаны, общество бырабылыыбата даҕаны бүлчуттар ортолоругар ыытар үлэлэрин браконьердаахыны утары күрэхтэһүүнү чэчэтэхэҕэ.

Биллэрин курдук, «Саҥа саа сэбин булуу», ыдьа сылдьыы, харайыы, учуоттаһыы уонна туһаныы бэрээдэгин туһунан» ССРС Министрдэрин Советын уурааһынан сибээстээн 1976 сыл бэс ыйын 28 күнүгэр РСФСР Верховнай Советын Президиумун Ыйаҕа тахсыбыта Онно, быстахтык ылаахха, бүлчуттарга ис дьыала органнарыттан контуллатиилээх бүлчуттар обществоларын чилиэннэригэр эрэ атыылаһыахтаахтарын түһүннэ этиллэр. Чилиэнискэй билиэтэ суохтарга атыылаабакка, күүлэтиигэ суох сааны атыылаһыны, атастаһыыны, регистрациялыа турууртарбакка эрэ ылыы сылдьыы кытаанахтык бобуллаллар. Итинник түбэлтэлэргэ саа тутуллан ылыллыахтаах, бурүйдаахтар 20 сөлк. диэри истрафтаныахтахтар, административнай самаҕа тардыллыахтахтар.

Ыйааҕы общественнай инспекторларын кэһэҕчилэрэн арыгыһыттартан уонна нарушителиттэн ылдьаачылартан саоларын тутан ылар түбүнэн эмиэ этиллэр.

Сааны, саа сэбин булуу, ыдьа сылдьыы, харайыы, учуоттаһыын уонна туһаныы бэрээдэгин кэһии хас биирдии түбэлтэтэ сельсоветтар исполкомнарын эбэтэр исполкомнар истрипэн тэриллибит административнай комиссиялартыын аахтаабыллаллар, бурүйдаахтар хаһыык миэрэҕэ тардыллыахтара онно быһаарыллар.

Эрдэ биллэриллибитин курдук, оройуон урдүнэн ааныыр 20 күнүгэр диэри саоларга регистрацияламмыт сылгылаахтар, Маныаха общественнай инспекторга ыһыах биэрии да диэн туһаныы кылдьыы сылдьарга бырааһынай сылгаларын бүлчуттарга, саоланнахтарга добуллардын өйдатыы ыытыа да.

Билигин ааныыр ыйга айыллыбыт сылгаабы чилиэнискэй усуоналарын толору хомуйарга бүлчуттар уонна балыксыттар алын сүкүөскэ обществоларга үлэлэһэр тэрээһиннэрэ иэдэһин ыытыахтарын наада

В. НОЕВ.
бүлчуттар оройуоннаабы обществоларын бырабылыын иьатын председателэ.

Редактор А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

Оройуоннаабы эмтиир-санитарнай холбоһук администрацията, партийнай тэриллэтэ РСФСР уонна Саха АССР үтүөлээх врача, Чурапчы оройуонун бочуотунай гражданина

МАРЧУК ТИХОН АВКСЕНТЬЕВИЧ

ыһыл, ыарахан ыарыы кэнниттэн 81 сааһыгар Белорусскай ССР-га албүтүн, дириҥник курутуйан туран, оройуон барыа үлэһиттэригэр иһитиннэрэллэр.

БИҺИГИ ААДЫРЫОПЫТ: почтовай индекс 678700, Чурапчы с. Карл Маркс уул. 12. ТЕЛЕФОННАРБЫТ: редактор—91-395, отделлар—91—495, уопсай—

«Саҥа олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся